

Projekt**USTAWA**

z dnia

o dokumentach paszportowych**R o z d z i a ł 1**

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) rodzaje dokumentów paszportowych;
- 2) właściwość organów wydających dokumenty paszportowe;
- 3) okoliczności uzasadniające odmowę wydania lub unieważnienie dokumentu paszportowego;
- 4) zakres danych wpisywanych do dokumentu paszportowego;
- 5) zakres danych zawartych w ewidencjach paszportowych oraz sposób prowadzenia tych ewidencji i zasady udostępniania danych w nich gromadzonych oraz organy właściwe w tych sprawach.

Art. 2. Ilekroć w ustawie mowa jest o:

- 1) danych biometrycznych – należy przez to rozumieć wizerunek twarzy i odciski palców, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (Dz.Urz. UE L 385 z 29.12.2004, str. 1);
- 2) dokumencie paszportowym – należy przez to rozumieć: paszport, paszport tymczasowy, paszport dyplomatyczny, paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
- 3) organie paszportowym – oznacza to ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych, wojewodę i konsula;
- 4) sporządzeniu dokumentu paszportowego – należy przez to rozumieć przeniesienie danych osobowych i biometrycznych posiadacza dokumentu paszportowego do książeczki paszportowej w postaci graficznej i elektronicznej;
- 5) utracie dokumentu paszportowego – oznacza to fizyczną utratę dokumentu przez osobę, dla której został sporządzony, która nastąpiła w wyniku zagubienia lub przestępstwa;
- 6) zniszczeniu dokumentu paszportowego – oznacza to zniszczenie dokumentu w stopniu uniemożliwiającym przekroczenie granicy, lecz pozwalającym na identyfikację dokumentu.

Art. 3. Każdy obywatel polski ma prawo do otrzymania paszportu. Pozbawienie lub ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie.

Art. 4. Dokument paszportowy uprawnia do przekraczania granicy i pobytu za granicą oraz poświadcza obywatelstwo polskie, a także tożsamość osoby w nim wskazanej, w zakresie danych, jakie ten dokument zawiera.

Art. 5. Dokumenty paszportowe w okresie ich ważności stanowią własność Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 6. 1. Do postępowań w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹⁾)

2. Do postępowań uregulowanych ustawą, należących do właściwości konsula, stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823 oraz z 2004 r. Nr 173, poz. 1808).

R o z d z i a ł 2

Dokumenty paszportowe

Art. 7. 1. Dokument paszportowy wydaje się na wniosek osoby pełnoletniej po przedłożeniu wymaganych dokumentów, pobraniu danych biometrycznych i uiszczeniu należnej opłaty.

2. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych są wydawane bez pobierania opłat.

3. W paszportach tymczasowych nie zamieszcza się danych biometrycznych.

Art. 8. 1. Ulga w opłacie za wydanie paszportu przysługuje:

- 1) emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.²⁾), a także współmałżonków tych osób, pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu;
- 2) osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych;
- 3) kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371, z późn. zm.³⁾);
- 4) uczniom i studentom.

2. W razie zbiegu tytułów uprawniających do ulgowej opłaty za wydanie paszportu przysługuje tylko jedna ulgowa opłata.

Art. 9. Nie pobiera się opłaty za wydanie paszportu:

- 1) osobom, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat;
- 2) osobom, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji;
- 3) osobom, które złożyły wniosek o wymianę paszportu z powodu jego wady technicznej;
- 4) żołnierzom niezawodowym wyznaczonym do pełnienia służby poza granicami państwa.

Art. 10. 1. Opłatę za wydanie paszportu obniża się w przypadku wydania nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu na skutek wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

- 1) zmiany nazwiska, imienia lub innych danych, które podlegają wpisowi do paszportu;
- 2) zmiany wyglądu osoby posiadającej paszport, która może utrudnić ustalenie jej tożsamości;
- 3) braku w dotychczas posiadanym paszporcie miejsca na umieszczenie w nim

stempli, wiz lub pieczęci poświadczających przekroczenie granicy.

2. Opłatę za wydanie nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu podwyższa się jeżeli paszport został utracony lub zniszczony z przyczyn zawinionych przez jego posiadacza.

Art. 11. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za wydanie dokumentu paszportowego, tryb uiszczania tych opłat, wysokość ulg w opłatach, warunki podwyższania opłat w razie zawinionej utraty lub zniszczenia paszportu oraz zakres i tryb zwrotu tej opłaty w przypadku wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego oraz brać pod uwagę ulgi, o których mowa w art. 8. Opłata za wydanie dokumentu paszportowego powinna uwzględniać koszty produkcji i personalizacji tego dokumentu.

2. Opłaty za wydanie dokumentów paszportowych stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 12. Za paszporty i paszporty tymczasowe wydane przez konsula pobiera się opłatę w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 13. 1. W imieniu małoletniego wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składają rodzice wspólnie, chyba że na podstawie orzeczenia sądu jeden z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej lub władza ta została ograniczona. W przypadku braku zgodności stanowisk rodziców lub niemożności uzyskania zgody jednego z nich, zgodę na wydanie dokumentu paszportowego zastępuje orzeczenie sądu rodzinnego.

2. Wniosek złożony przez jednego rodzica wraz z pisemną zgodą drugiego rodzica, poświadczoną za zgodność podpisu przez organ paszportowy lub notariusza, uznaje się za złożony wspólnie przez rodziców.

3. Dokument paszportowy może być wydany za granicą za zgodą tylko jednego z rodziców wyłącznie z ważnych powodów, o ile przemawia za tym dobro małoletniego, szczególnie, jeżeli uzyskanie zgody drugiego rodzica jest niemożliwe lub znaczenie utrudnione.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do ustanowionych przez sąd opiekunów małoletniego.

Art. 14. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego osobie ubezwłasnowolnionej składa przedstawiciel ustawowy tej osoby lub ustanowiony przez sąd opiekun.

Art. 15. 1. Złożenie wniosku o wydanie dokumentu paszportowego oraz odbiór dokumentu paszportowego następuje osobiście.

2. Obecność małoletniego lub osoby ubezwłasnowolnionej jest wymagana przy składaniu wniosku o wydanie dla nich dokumentu paszportowego.

3. Odbioru dokumentu paszportowego dla małoletniego może dokonać jeden z rodziców lub opiekunów. Małoletni lub osoba ubezwłasnowolniona, którzy ukończyli 13 lat, odbierają ten dokument osobiście w obecności przynajmniej jednego z rodziców lub opiekunów.

4. W uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w warunkach szczególnie utrudnionego dojazdu do urzędu konsularnego, na wniosek obywatela ubiegającego się o wydanie dokumentu paszportowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego odbioru dokumentu paszportowego. W tym przypadku przepisu art. 16 nie stosuje się.

Art. 16. Osoba odbierająca dokument paszportowy sprawdza za pomocą czytnika elektronicznego, czy dane osobowe i biometryczne zamieszczone w tym dokumencie są zgodne ze stanem faktycznym.

Art. 17. 1. Wydania dokumentu paszportowego odmawia się na wniosek:

- 1) sądu – prowadzącego przeciwko osobie ubiegającej się o dokument paszportowy postępowanie w sprawie karnej lub postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe, postępowanie w sprawie nieletniego lub prowadzącego postępowanie cywilne;
 - 2) organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, organu postępowania wykonawczego w sprawie karnej, w tym o przestępstwo skarbowe, przeciwko osobie ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego.
2. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem osoby ubiegającej się o dokument paszportowy, pomimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę jego wydania, konsul może wydać paszport tymczasowy. O wydaniu takiego paszportu konsul informuje organ, który wystąpił z wnioskiem o niewydawanie dokumentu paszportowego.

Art. 18. 1. W dokumencie paszportowym zamieszcza się następujące dane:

- 1) nazwisko;
 - 2) imię (imiona);
 - 3) datę i miejsce urodzenia;
 - 4) obywatelstwo;
 - 5) płeć;
 - 6) wizerunek twarzy i podpis posiadacza;
 - 7) datę wydania i datę upływu ważności dokumentu paszportowego;
 - 8) serię i numer dokumentu paszportowego;
 - 9) numer PESEL;
 - 10) nazwę organu wydającego;
 - 11) dane biometryczne.
2. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom małoletnim, które nie ukończyły 13 lat, nie zamieszcza się podpisu posiadacza.

Art. 19. 1. Minister Obrony Narodowej dokonuje w paszporcie wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w art. III ust. 3 Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 21, poz. 257) oraz prowadzi rejestr tych wpisów.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku i inne dokumenty wymagane do dokonania w paszporcie wpisu potwierdzającego status osoby, o której mowa w ust. 1, tryb postępowania w tych sprawach, wzór wpisu i sposób jego uchylania, a także sposób prowadzenia rejestru tych wpisów i wzór rejestru wpisu, uwzględniając jego elektroniczną lub papierową formę.

Art. 20. 1. Dokumenty paszportowe mają formę książeczki.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wzory dokumentów paszportowych i wniosków o wydanie dokumentów paszportowych;
 - 2) sposób pobierania danych biometrycznych i zamieszczania ich w dokumentach paszportowych;
 - 3) dokumenty wymagane do otrzymania dokumentów paszportowych;
 - 4) tryb wydawania dokumentów paszportowych, z uwzględnieniem sytuacji, o której mowa w art. 15 ust. 4;
 - 5) sposób postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej w przypadku ujawnienia w czasie kontroli granicznej fałszerstw lub wad w dokumentach paszportowych oraz w sytuacji zniszczenia dokumentu.

Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać zróżnicowanie składanych dokumentów w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego, o który osoba się ubiega, sposób składania wniosku o wydanie dokumentu paszportowego oraz określać osoby uprawnione do jego odbioru.

R o z d z i a ł 3

Paszporty i paszporty tymczasowe

Art. 21. 1. Paszport może być wydany małoletniemu po ukończeniu 5 roku życia.
2. Małoletniemu przed ukończeniem 5 roku życia na żądanie rodziców może być wydany paszport, z tym że jego ważność nie może przekroczyć 5 lat od daty jego wydania.

Art. 22. W wyjątkowych sytuacjach, w szczególności uzasadnionych względami ochrony życia i zdrowia obywatela lub związanych z trudnościami w prowadzeniu przez niego działalności zawodowej lub społecznej, a także w przypadkach dotyczących bezpieczeństwa państwa, tej samej osobie można wydać drugi paszport.

Art. 23. 1. Paszport tymczasowy wydaje się:
1) małoletnim do ukończenia 5 roku życia;
2) obywatelom polskim przebywającym za granicą, którzy nie posiadają paszportu; dopuszcza się możliwość wydania paszportu tymczasowego z urzędu, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności;
3) obywatelom polskim przebywającym za granicą na czas oczekiwania przez nich na doręczenie paszportu sporządzanego w kraju.
2. W przypadku kiedy małoletni przebywa za granicą bez opieki rodziców, paszport tymczasowy może być wydany bez ich zgody.
3. W przypadkach nagłych, związanych z chorobą lub pogrzebem członka rodziny albo potrzebą pilnego wyjazdu za granicę, paszport tymczasowy może być wydany obywatelowi polskiemu w kraju.

Art. 24. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydawanie przez konsula paszportu tymczasowego bez zamieszczania w tym paszporcie numeru PESEL:
1) małoletniemu urodzonemu za granicą;
2) obywatelowi polskiemu zamieszkałemu poza okręgiem konsularnym;
3) obywatelowi polskiemu stale zamieszkałemu w okręgu konsularnym, któremu do chwili złożenia wniosku o paszport nie został nadany numer PESEL.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, paszport tymczasowy wydaje się na okres do jednego miesiąca.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, paszport tymczasowy wydaje się na okres do 9 miesięcy.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, paszport tymczasowy bez zamieszczania numeru PESEL może być wydany przez konsula tej samej osobie tylko raz.

R o z d z i a ł 4

Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe

Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Art. 25. W paszporcie dyplomatycznym oprócz danych, o których mowa w art. 18, zamieszcza się dodatkowo stopień dyplomatyczny, funkcję, stanowisko lub tytuł posiadacza paszportu.

Art. 26. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezes i Wiceprezesi Rady Ministrów;
- 3) Marszałek i Wicemarszałkowie Sejmu;
- 4) Marszałek i Wicemarszałkowie Senatu;
- 5) Ministrowie, Sekretarze i Podsekretarze Stanu.

2. Paszporty dyplomatyczne otrzymują także małżonkowie osób wymienionych w ust. 1, jeżeli towarzyszą im w podróży służbowej poza granicami kraju.

Art. 27. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są również osoby zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje:

- 1) w służbie zagranicznej, które posiadają stopień dyplomatyczny;
- 2) związane z przywilejami i immunitetami dyplomatycznymi na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub zwyczajów międzynarodowych;
- 3) w wyniku skierowania do pracy w organizacjach międzynarodowych.

2. Paszport dyplomatyczny przysługuje członkom rodziny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703) osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nim za granicę.

3. Członkowie rodzin, osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlający się za granicę są uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego w celu odwiedzin tych osób.

4. Uprawnieni do otrzymania paszportu dyplomatycznego są także byli Prezydenci Rzeczypospolitej Polskiej, byli Prezesi Rady Ministrów oraz byli Ministrowie Spraw Zagranicznych, którzy zostali powołani do pełnienia tych funkcji, poczynając od dnia 24 sierpnia 1989 r.

Art. 28. 1. Paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych przysługuje członkom służby zagranicznej nieposiadającym stopnia dyplomatycznego oraz innym osobom skierowanym do wykonywania obowiązków służbowych w placówce zagranicznej.

2. Paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych przysługuje członkom rodziny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej osób, o których mowa w ust. 1, jeżeli pozostają z nimi we wspólnocie domowej i przesiedlają się z nimi za granicę.

3. Członkowie rodzin, osób, o których mowa w ust. 1, nieprzesiedlający się za granicę są uprawnieni do otrzymania paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w celu odwiedzin tych osób.

Art. 29. 1. Paszportem dyplomatycznym i paszportem służbowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych można się legitymować wyłącznie w trakcie podróży służbowej lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych poza granicami kraju.

2. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do osób wymienionych w art. 27 ust. 1 i 2, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz osób wymienionych w art. 27 ust. 4.

Art. 30. W przypadkach uzasadnionych potrzebami służby zagranicznej oraz względami bezpieczeństwa państwa, tej samej osobie można wydać drugi paszport dyplomatyczny lub służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Art. 31. 1. W przypadkach uzasadnionych potrzebą ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej za granicą, minister właściwy do spraw zagranicznych może podjąć decyzję o wydaniu paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych również obywatelom polskim, innym niż wskazanym w art. 26-28.

2. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych
www.inforflex.pl

Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz zakres czynności konsula w tych sprawach. Rozporządzenie powinno uwzględniać zwyczaje międzynarodowe oraz potrzebę szczególnej ochrony paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych przed zgubieniem.

R o z d z i a ł 5

Okres ważności, utrata i unieważnianie dokumentów paszportowych

Art. 32. 1. Paszport jest ważny przez okres 10 lat od daty jego wydania.
2. Paszport wydany małoletniemu, który ukończył 5 lat a nie ukończył 13 lat, jest ważny 5 lat od daty jego wydania.

Art. 33. 1. Paszport tymczasowy jest ważny przez okres w nim wskazany, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od daty jego wydania.

2. Paszport tymczasowy, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1, jest ważny przez 12 miesięcy od daty jego wydania.

Art. 34. Paszport dyplomatyczny i paszport służbowy Ministerstwa Spraw Zagranicznych są ważne przez okres w nich wskazany, z tym że okres ich ważności nie może przekroczyć 10 lat od daty ich wydania.

Art. 35. Utrata ważności dokumentu paszportowego nie pozbawia jego posiadacza prawa wjazdu na podstawie tego dokumentu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36. 1. Osoba, która utraciła dokument paszportowy lub której dokument paszportowy uległ zniszczeniu, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym organ paszportowy.

2. Odnaleziony dokument paszportowy nie podlega zwrotowi osobie, której został uprzednio wydany.

3. Osoba, która znalazła dokument paszportowy innej osoby, jest obowiązana do przekazania tego dokumentu do najbliższego organu paszportowego lub organu administracji publicznej. Organy te przekazują dokument organowi paszportowemu, który go wydał.

4. Jeżeli osoba odnalazła własny dokument paszportowy wcześniej zgłoszony jako utracony, jest obowiązana do jego zwrotu właściwemu miejscowo organowi paszportowemu. Obowiązek zwrotu dokumentu paszportowego następuje bez względu na to, czy osoba posiada już nowy dokument wydany w miejsce utraconego, czy też o wydanie nowego dokumentu nie występowała.

Art. 37. Dokument paszportowy zgłoszony jako utracony, zniszczony lub znaleziony, z wyjątkiem odnalezienia własnego dokumentu paszportowego nie zgłoszonego jako utraconego, traci ważność z dniem zawiadomienia o jego utracie, zniszczeniu lub jego odnalezieniu, o ile wcześniej nie zawiadomiono o jego utracie.

Art. 38. 1. Dokument paszportowy podlega unieważnieniu, jeżeli:

- 1) zachodzą okoliczności określone w art. 17 ust. 1;
- 2) został wydany z naruszeniem przepisów ustawy;
- 3) jego posiadacz utracił obywatelstwo polskie.

2. Dokument paszportowy traci ważność z dniem śmierci jego posiadacza.

3. Na wniosek sądu prowadzącego postępowanie w sprawie o wykonywanie władzy rodzicielskiej, unieważnia się dokument paszportowy małoletniego, w stosunku do którego ma zostać wydane orzeczenie w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej.

Art. 39. 1. Unieważnienie i odmowa wydania dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji administracyjnej, z wyjątkiem art. 38 ust. 2.

2. Wniesienie odwołania od decyzji o unieważnieniu tego dokumentu nie wstrzymuje jej wykonania.
3. Osoba, wobec której wydano decyzję o unieważnieniu dokumentu paszportowego, jest obowiązana do jego zwrotu organowi paszportowemu.
4. Osoba zgłaszająca zgon lub inna osoba posiadająca dokument paszportowy osoby zmarłej jest obowiązana do zwrotu tego dokumentu kierownikowi urzędu stanu cywilnego, właściwemu do sporządzenia aktu zgonu lub organowi paszportowemu.
5. W razie niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954).

Art. 40. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, przysługuje zwrot opłaty za wydanie dokumentu paszportowego.

R o z d z i a ł 6

Właściwość organów

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sporządza paszporty oraz, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, paszporty dyplomatyczne i służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

2. Konsul i wojewoda sporządzają paszporty tymczasowe.

Art. 42. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje zwierzchni nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów i paszportów tymczasowych.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych sprawuje zwierzchni nadzór nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i konsułów, w zakresie wskazanym w ustawie, a dotyczącym paszportów i paszportów tymczasowych.

Art. 43. 1. Paszporty i paszporty tymczasowe w kraju wydaje, odmawia ich wydania i unieważnia wojewoda właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu osoby ubiegającej się o paszport, a za granicą – konsul.

2. Za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, paszport i paszport tymczasowy może być wydany z pominięciem właściwości, o której mowa w ust. 1.

Art. 44. 1. W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes osoby uprawnionej do otrzymania paszportu, paszport może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Paszporty, o których mowa w art. 22, wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 45. 1. Paszporty dyplomatyczne i paszporty służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych wydaje, odmawia wydania, wznawia i unieważnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

2. Paszporty, o których mowa w ust. 1, mogą być za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych wznawione lub unieważnione za granicą przez konsula.

R o z d z i a ł 7

Ewidencja wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych

Art. 46. 1. Tworzy się centralną ewidencję wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, zwaną dalej „centralną ewidencją”.

2. Centralna ewidencja jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który jest administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

Art. 47. 1. Organy paszportowe prowadzą ewidencje wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych w zakresie swoich uprawnień, zwane dalej „ewidencjami paszportowymi”.

2. Organy paszportowe są administratorami danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych.

Art. 48. Organy paszportowe mogą przetwarzać dane gromadzone w prowadzonych ewidencjach bez zawiadamiania osób, których te dane dotyczą, jeżeli służą one do realizacji zadań określonych ustawą.

Art. 49. 1. Centralna ewidencja i ewidencje paszportowe są prowadzone w systemie teleinformatycznego zbioru danych o osobie i posiadanych przez nią dokumentach paszportowych.

2. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość prowadzenia ewidencji paszportowych w postaci informatycznych wydruków lub w formie pisemnej.

3. Organy paszportowe przekazują – w formie elektronicznej – do centralnej ewidencji dane z ewidencji paszportowych niezwłocznie po podjęciu decyzji o wydaniu, odmowie wydania, wznowieniu lub unieważnieniu dokumentu paszportowego.

Art. 50. W ewidencjach paszportowych wpisuje się dane określone w art. 18 ust. 1 i art. 24 oraz:

- 1) datę złożenia wniosku o wydanie dokumentu paszportowego;
- 2) informację o odmowie wydania dokumentu paszportowego z powodów, o których mowa w art. 17 ust. 1;
- 3) datę wydania decyzji i przyczynę unieważnienia dokumentu paszportowego;
- 4) datę wznowienia paszportu dyplomatycznego i służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych;
- 5) datę utraty ważności dokumentu paszportowego;
- 6) numer akt sprawy o wydanie dokumentu paszportowego.

Art. 51. Centralna ewidencja stanowi zbiory danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych. Do centralnej ewidencji paszportowej wpisuje się ponadto informacje o utraconych niespersonalizowanych książeczkach paszportowych oraz o dokumentach paszportowych utraconych i unieważnionych przed odbiorem przez obywatela, wyszczególniając serie i numery tych książeczek i dokumentów paszportowych.

Art. 52. 1. Organy paszportowe oraz Komendant Główny Straży Granicznej mają bezpośredni dostęp do zbiorów centralnej ewidencji w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań.

2. Dane przetwarzane w centralnej ewidencji paszportowej udostępnia się, w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań:

- 1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 2) Agencji Wywiadu;
- 3) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 4) Policji;
- 5) prokuratorowi;

- 6) sądowi;
- 7) Służbie Więziennej;
- 8) Wojskowym Służbom Informacyjnym;
- 9) Żandarmerii Wojskowej.

3. Dane z centralnej ewidencji mogą być udostępniane na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Art. 53. Poza ewidencją centralną i ewidencjami paszportowymi organy paszportowe gromadzą w postaci akt dokumentację stanowiącą podstawę wydania, odmowy wydania i unieważnienia dokumentów paszportowych.

Art. 54. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji paszportowych oraz centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, przetwarzania danych zgromadzonych w tych ewidencjach, przekazywania danych z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych oraz udostępniania danych z centralnej ewidencji wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać terminy przekazywania danych z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji.

Rozdział 8

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 55. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) ewidencji ludności, dowodów osobistych,”;
- 2) w art. 29 w ust. 1 po pkt 9 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) paszportów.”.

Art. 56. 1. Dokumenty paszportowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich określonych.

2. Do postępowań w sprawach wydania, odmowy wydania lub unieważnienia paszportu, wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 57. Dokumentacja paszportowa tworzona na zasadach dotychczasowych stanowi akta paszportowe paszportów wydanych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 58. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4 ust. 6, art. 5 ust. 2, art. 10 ust. 3 oraz art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 5, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 2002 r. Nr 62, poz. 557 oraz z 2005 r. Nr 178, poz. 1479) zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 11 ust. 1, art. 20 ust. 2 oraz art. 31 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 59. Traci moc ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r. Nr 2, poz. 5, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 2002 r. Nr 62, poz. 557 oraz z 2005 r. Nr 178, poz. 1479).

Art. 60. Przepis art. 18 ust. 1 pkt 11 w zakresie dotyczącym odcisków palców stosuje się nie później niż po upływie 36 miesięcy od przyjęcia przez Komisję Europejską wymagań technicznych dotyczących wspólnych norm w zakresie odcisków palców.

Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z dniem 28 sierpnia 2006 r., z wyjątkiem art. 16 w zakresie

dotyczącym obywateli polskich przebywających za granicą, który wchodzi w życie z dniem 28 lutego 2008 r.

-
- 1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.
 - 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 90, poz. 844, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2262, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001 i Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 44, poz. 422, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366 i Nr 167, poz. 1398.
 - 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 72, poz. 658, z 2004 r. Nr 46, poz. 444 i Nr 281, poz. 2779 oraz z 2005 r. Nr 163, poz. 1362.
 - 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 i Nr 190, poz. 1864, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 69, poz. 624, Nr 91, poz. 873, Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206, Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2702, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 33, poz. 288, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1414 i 1417 i Nr 267, poz. 2258 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319.

05/64zb

Uzasadnienie

Opracowanie projektu nowej ustawy o dokumentach paszportowych wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania systemu wydawania polskich paszportów do standardów i wymogów dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach wydawanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie – dane biometryczne w postaci wizerunku twarzy muszą być zamieszczone w dokumentach paszportowych nie później niż po upływie 18 miesięcy od określenia specyfikacji technicznej norm zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży.

Uzupełniająca specyfikacja do rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 została określona w załączniku do decyzji Komisji z dnia 28 lutego 2005 r. ustanawiającej specyfikacje techniczne dla norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (C(2005)409 final), notyfikowanej przez Komisję Wspólnot Europejskich zgodnie z art. 254 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. obowiązuje bezpośrednio wszystkie państwa członkowskie, a terminy w nim określone są bezwzględnie obowiązujące. Z powyższych powodów od dnia 28 sierpnia 2006 r. muszą być wydawane paszporty nowego wzoru zawierające dane biometryczne z wizerunkiem twarzy.

Pozostałe rozwiązania wprowadzane do projektowanej regulacji wynikają z doświadczeń zebranych przez ponad 15-letni okres obowiązywania ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach.

Szczegółowe zmiany:

- 1) wprowadzono słowniczek pojęć ustawowych, który w sposób jednoznaczny wyjaśnia użyte w ustawie określenia i czynności organów paszportowych, co pozwoli na uniknięcie sporów interpretacyjnych.

Jednocześnie w słowniczku znalazło się pojęcie „zniszczenia dokumentu paszportowego”, przez które należy rozumieć zniszczenie dokumentu w stopniu uniemożliwiającym przekroczenie granicy, lecz pozwalającym na identyfikację dokumentu,

- 2) wprowadzono zapis, że ważne dokumenty paszportowe stanowią własność Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z zasadami stosowanymi w innych państwach (np. Niemcy, Francja); projektowany zapis umożliwi żądanie zwrotu polskich dokumentów paszportowych w sytuacji zatrzymania ich przez władze innych państw,
- 3) wprowadzono odstępstwo od zasady wyrażania zgody przez oboje rodziców na wydanie dokumentu paszportowego dla małoletniego, wskazując, że jeżeli uzyskanie zgody drugiego rodzica jest niemożliwe lub utrudnione, a przemawia za tym dobro małoletniego, dokument paszportowy można wydać za zgodą tylko jednego z rodziców. Przepis ograniczono do dokumentów paszportowych wydawanych przez konsula za granicą; w kraju w takich przypadkach zgodę rodzica zastępuje zgoda sądu rodzinnego. Problem dotyczy głównie sytuacji, kiedy rodzicem jest obywatel innego państwa, który po rozwodzie nie chce wyrazić zgody na wydanie dziecku paszportu polskiego. Często zdarzają się także przypadki, w których po rozwodzie matka wykonująca władzę rodzicielską nie może uzyskać zgody ojca dziecka, którego miejsce pobytu nie jest znane. Brak możliwości odstąpienia od zasady wyrażania zgody przez oboje rodziców powoduje niemożność wykonania prawa określonego w ustawie, jakim jest otrzymanie paszportu, jak również narusza podstawowe zasady określone Konstytucją. Jest to często przyczyną uniemożliwiającą dziecku normalne uczestniczenie w życiu rodzinnym i społecznym,
- 4) dokumenty paszportowe będą wydane po przedłożeniu wymaganych dokumentów, uiszczeniu należnych opłat oraz pobraniu danych biometrycznych.

Ponieważ pobranie danych biometrycznych wymaga fizycznej obecności osoby ubiegającej się o paszport w organie paszportowym, z tego względu wprowadzono zapis o konieczności osobistego złożenia podania o wydanie paszportu i odbioru tego dokumentu (z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w art. 15 ust. 3 i 4),

- 5) w projekcie zrezygnowano z zapisu dotychczasowego art. 6 ust. 2 ustawy o paszportach, czyli uznaniowych decyzji w sprawie odmowy wydania lub unieważnienia paszportu. Dotyczy to głównie wykonania obowiązku ustawowego (należności celne, podatkowe, obowiązkowe składki ZUS). Organy paszportowe nie mają skutecznych możliwości ustalania stanu majątkowego osób, które nie wykonały obowiązku ustawowego, jak i dokonania właściwej oceny, jaki jest związek nie wykonania tego obowiązku z „posiadaniem” lub „nie posiadaniem” paszportu. Jedną z głównych zasad sprawnego państwa jest maksymalne ograniczenie uznaniowości decyzji.

Pozostawia się tylko możliwość wydania decyzji obligatoryjnej, czyli odmowy wydania lub unieważnienia paszportu na wniosek podmiotu uprawnionego przepisami ustawy.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewidziano możliwość wydawania przez urzędy konsularne RP paszportów tymczasowych, pomimo istnienia przesłanek uzasadniających odmowę wydania paszportu (art. 17 ust. 2).

Praktyka konsularna wskazuje na istnienie sytuacji, w których decyzja o odmowie wydania dokumentu paszportowego, podejmowana przez organ krajowy, nie powinna ograniczać konsula w zakresie wydawania paszportu tymczasowego. Ograniczenie takie nie może dotyczyć przypadków niektórych osób, należących zarówno do kategorii obywateli polskich mieszkających na stałe w kraju a przebywających zagranicą, jak i do kategorii obywateli na stałe mieszkających za granicą.

Ograniczenie kompetencji konsula w tym zakresie prowadziłoby m.in. do pozbawienia przebywającego za granicą obywatela polskiego, który utracił paszport, np. w wyniku kradzieży, lub którego paszport utracił ważność, możliwości powrotu do kraju. Należy zauważyć, że przystąpienie Polski do Unii Europejskiej, po obszarze której obywatel Polski może podróżować, korzystając również z dowodu osobistego, nie wyeliminowało przypadków występowania o wydanie paszportów tymczasowych. Wiele osób nadal podróżuje z jednym dokumentem lub w przypadku kradzieży traci zarówno paszport, jak i dowód osobisty. Należy także pamiętać, że o ile podróż drogą lądową po Obszarze Schengen, gdzie nie ma granic wewnętrznych, jest teoretycznie możliwa w oparciu o protokół policyjny, o tyle osoby korzystające z połączeń lotniczych nie mają jakiegokolwiek możliwości kontynuowania podróży lub odtworzenia skradzionego biletu lotniczego bez uzyskania paszportu tymczasowego. Dla osób okradzionych poza terytorium UE konieczność

www.inforlex.pl

uzyskania dokumentu zastępczego w najbliższej placówce konsularnej swojego kraju jest obowiązkiem wymaganym przez prawo miejscowe.

W przypadku wielu osób stale mieszkających za granicą, a nieposiadających obcego obywatelstwa – a więc i obcego dokumentu podróży, niewydanie paszportu tymczasowego przez konsula uniemożliwiłoby świadczenie pracy – jeżeli pracują w innym państwie niż zamieszkują lub jeżeli w ramach obowiązków służbowych odbywają podróże zagraniczne.

Zrozumiałe jest, że, w przypadku istnienia ze strony organu krajowego zastrzeżenia paszportowego, konsul wydawałby paszport tymczasowy tylko w sytuacjach uzasadnionych ważnym interesem osoby oraz na okres o długości dostosowanej do potrzeb uregulowania sytuacji prawnej aplikującego,

- 6) projekt ustawy nie przewiduje możliwości wpisów dzieci do paszportów rodziców. Powyższe spowodowane jest tym, że w dokumentach paszportowych muszą być zamieszczone dane biometryczne (osoby, na którą dokument został wydany) i dokument paszportowy z takimi danymi może zostać wydany tylko na jedną osobę. Ponadto dotychczas w paszporcie rodzica wpisywano tylko dane dotyczące imienia, nazwiska i daty urodzenia dziecka, bez umieszczania jego fotografii, co przy przekraczaniu granicy powodowało wątpliwości co do faktycznej tożsamości dziecka.

Ze względu na fakt, że wygląd dziecka ulega szybkiej zmianie, przyjęto również jako zasadę, że dziecku do ukończenia 5 roku życia wydawany będzie paszport tymczasowy, ważny przez 12 miesięcy. Przewidziano jednak możliwość wydania, na żądanie rodziców, paszportu dla dziecka, które nie ukończyło 5 roku życia. Dotyczyć to może przede wszystkim sytuacji, w których zgodnie z prawem któregoś z państw, nie będzie możliwości wpisania wizy do paszportu tymczasowego. Zmiana wyglądu dziecka uzasadnia również zapis ograniczający na okres 5 lat ważność paszportu dla dziecka od ukończenia 5 roku życia do ukończenia 13 roku życia,

- 7) paszport tymczasowy będzie wydawany:
- jak mowa powyżej – małoletnim do ukończenia 5 roku życia oraz
 - obywatelom polskim przebywającym za granicą, którzy nie posiadają paszportu; dopuszcza się możliwość wydania tego paszportu z urzędu, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności,
 - obywatelom polskim przebywającym za granicą na czas oczekiwania przez nich na doręczenie paszportu sporządzanego w kraju.

Jednocześnie projekt przewiduje – w szczególnie uzasadnionych przypadkach – wydawanie przez konsula paszportu tymczasowego bez zamieszczania w tym paszporcie numeru PESEL:

- małoletniemu urodzonemu za granicą (ponieważ nie ma jeszcze nadanego numeru PESEL),
 - obywatelowi polskiemu zamieszkałemu poza okręgiem konsularnym (w sytuacji, gdy zgubił za granicą dokument paszportowy, a konsul nie ma w momencie wystawiania paszportu tymczasowego dostępu do informacji o jego numerze PESEL),
 - obywatelowi polskiemu stale zamieszkałemu w okręgu konsularnym, któremu do chwili złożenia wniosku o paszport nie został nadany numer PESEL,
- 8) projekt przewiduje w wyjątkowych sytuacjach, w szczególności uzasadnionych względami ochrony zdrowia i życia obywatela lub związanych z trudnościami w prowadzeniu przez niego działalności zawodowej lub społecznej, a także w przypadkach dotyczących bezpieczeństwa państwa, możliwość wydania tej samej osobie drugiego paszportu.

Należy wskazać, że obywatele polscy, podróżujący do niektórych krajów Bliskiego Wschodu, przybywający bezpośrednio z innych krajów tego regionu i posiadający w swoich paszportach wize lub stemple organów kontroli granicznej, poświadczające przekroczenie granicy tych państw, nie są wpuszczani do kraju docelowego (dotyczy to zwłaszcza relacji Izrael – Libia, Izrael – Syria) – powyższe jest przesłanką wprowadzenia możliwości wydania drugiego paszportu. Dla uniknięcia możliwości nadużywania tego prawa proponuje się, aby szczególne okoliczności oceniał i paszporty te wydawał minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Przewidziano również możliwość – w przypadkach uzasadnionych potrzebami służby zagranicznej oraz względami bezpieczeństwa – wydawania drugiego paszportu dyplomatycznego lub służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Wieloletnia praktyka MSZ wykazuje, że w szczególnych przypadkach niezbędne jest, aby jedna osoba posiadała dwa paszporty dyplomatyczne lub służbowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Taką regulację uzasadniają m.in. podane niżej sytuacje:

- stempel w paszporcie potwierdzający wjazd do państwa Izrael uniemożliwia wykorzystanie tego paszportu przy podróżach do szeregu państw arabskich. Z uwagi na liczbę i częstotliwość podróży służbowych, w tym do krajów arabskich, każdorazowe anulowanie paszportu użytego w państwie Izrael wiązałoby się z koniecznością wydania nowego paszportu i bardzo często ponownego uzyskania wiz wjazdowych do innych państw (nie należy także pomijać faktu generowania dodatkowych kosztów związanych z wydawaniem nowych paszportów),
- w przypadku kurierów dyplomatycznych, oprócz sytuacji wskazanej powyżej, posiadanie dwóch paszportów dyplomatycznych jest konieczne z uwagi na potrzebę przygotowania kolejnej trasy kurierskiej, w tym uzyskania wiz, podczas nieobecności w kraju.

Jednocześnie podkreślamy, że fakt wydania tej samej osobie dwóch paszportów dyplomatycznych lub służbowych MSZ nie oznacza, że ta osoba dysponuje jednocześnie obydwoima dokumentami. Podczas podróży służbowej osoba ta posługuje się jednym paszportem, drugi – pozostaje w depozycie,

- 9) w projekcie wprowadzono przepisy określające, jakie dane wpisuje się do dokumentów paszportowych. Dotychczasowy brak takich przepisów powodował żądania dokonywania wpisów niemożliwych do realizacji i zbędnych w dokumentach paszportowych (np. tytuły naukowe, pseudonimy, tytuły rodowe). Należy przy tym zaznaczyć, że model jednolitego paszportu przyjęty rezolucjami przedstawicieli rządów państw członkowskich UE wyszczególnia minimalne dane, które wpisuje się do paszportu. Określono także, czego dotyczą dane biometryczne i wskazano w przepisach końcowych datę wejścia w życie przepisu wprowadzającego stosowanie danych biometrycznych w postaci odcisków palców,
- 10) wprowadzono przepisy regulujące sposób postępowania organów paszportowych z dokumentami paszportowymi utraconymi, wskazując utratę ich ważności z mocy prawa od momentu zgłoszenia utraty paszportu organowi paszportowemu. Przyjęto zasadę, że dokument paszportowy zgłoszony jako utracony i następnie odnaleziony nie może być ponownie użytkowany jako dokument uprawniający do przekroczenia granicy. Zasada ta uniemożliwi wykorzystania przez osoby trzecie paszportów zagubionych lub skradzionych. Wprowadzono też obowiązek unieważnienia paszportu osobie zmarłej.

Wprowadzono dodatkowe możliwości unieważnienia paszportu, w tym obligatoryjne unieważnienie paszportu osobie małoletniej na wniosek sądu prowadzącego postępowanie w sprawie wykonywania władzy rodzicielskiej. Proponowaną zmianę uzasadniają liczne i trudne do rozwiązania dla organów paszportowych sytuacje konfliktowe między rodzicami małoletnich – np. wycofywanie wyrażonej uprzednio zgody, żądanie unieważnienia już wydanego paszportu. Dzieci niejednokrotnie stają się przedmiotem przetargów, czy wręcz szantażu między skłóconymi rodzicami, a dotychczasowe przepisy ustawy o paszportach nie przewidują możliwości unieważnienia paszportu osobie małoletniej w takich sytuacjach. Niepokojące sytuacje związane z możliwością nadużycia przez rodziców paszportu dziecka do wywiezienia go za granicę bez zgody i wiedzy drugiego z rodziców uzasadniają wprowadzenie do projektu nowej ustawy o paszportach przepisu uprawniającego sąd do wystąpienia z wnioskiem o unieważnienie paszportu dziecka w związku z prowadzoną sprawą dotyczącą wykonywania władzy rodzicielskiej,

- 11) wprowadzono prawną podstawę prowadzenia przez organy paszportowe ewidencji wydanych i utraconych paszportów. Określono zakres danych gromadzonych w tej ewidencji oraz krąg podmiotów uprawnionych do korzystania z nich i zasady przekazywania informacji zarówno do, jak i z ewidencji,
- 12) zgodnie z art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie każde państwo członkowskie wyznacza jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie paszportów. W projekcie wskazano, że minister właściwy do spraw wewnętrznych sporządza paszporty, wskazując w słowniczku, że przez sporządzenie paszportu należy rozumieć przeniesienie danych osobowych i biometrycznych posiadacza paszportu do książeczki paszportowej w postaci graficznej i elektronicznej,
- 13) w art. 55 projektu dokonano zmiany art. 6 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej i wskazano, że zagadnienia dotyczące paszportów przechodzą z właściwości ministra właściwego do spraw administracji publicznej do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Należy zaznaczyć, że równoległe przedmiotem prac legislacyjnych jest projekt ustawy o zmianach organizacyjnych niektórych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw, który również wprowadza m.in. ww. zmianę.

Wprowadzenie identycznej zmiany do dwóch procedowanych regulacji wynika z tego, że trudno przewidzieć, czy prace nad projektem ustawy o zmianach organizacyjnych niektórych organów administracji rządowej

i jednostek im podporządkowanych zostaną zakończone wcześniej niż prace nad projektem ustawy o dokumentach paszportowych, w związku z czym uzasadnione jest alternatywnie wprowadzenie omawianej zmiany w obu projektach, co pozwoli na uniknięcia rozbieżności polegającej na przypisaniu tego samego działu dwóm różnym organom,

- 14) zgodnie z art. 60 przepis art. 18 ust. 1 pkt 11 w zakresie dotyczącym odcisków palców będzie stosowany nie później niż po upływie 36 miesięcy od przyjęcia przez Komisję Europejską wymagań technicznych dotyczących wspólnych norm w zakresie odcisków palców.

Powyższe jest konsekwencją tego, że rozporządzenie Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie obowiązek stosowania przepisów tego rozporządzenia w odniesieniu do odcisków palców ustanawia nie później niż po upływie 36 miesięcy od przyjęcia wymogów technicznych odnoszących się do jakości i wspólnych norm w zakresie odcisków palców. Ponieważ wymogi te są aktualnie opracowywane przez Komisję Europejską (i nie można konkretnie określić kiedy zostaną zakończone) stąd zapis art. 60 projektu ustawy. Należy jednocześnie zaznaczyć, że specyfikacja techniczna jest wydawana w formie decyzji Komisji.

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które akt oddziałuje

- obywatele polscy występujący o wydanie paszportu zarówno w kraju, jak i za granicą,
- organy paszportowe (minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych, wojewodowie, konsulowie).

2. Wyniki konsultacji społecznych

Projekt był opiniowany przez:

- Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych,
- Radę Legislacyjną,

których uwagi wykorzystano przy opracowywaniu nowej wersji projektu.

Projektowana regulacja została zamieszczona na stronach internetowych MSWiA – w tym trybie nie wpłynęły żadne uwagi, jak również żadne podmioty nie zgłosiły zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

3. Wpływ aktu na sektor finansów publicznych

W ustawie budżetowej na rok 2006 na budowę i wdrożenie systemu wydawania paszportów z biometrią zaplanowano kwotę 11 600 000 zł (część 17b, dział 750, rozdział 75001, pozycja 6060).

Ponadto w części 83 rezerwy celowej w poz. 47 zaplanowano również środki na wdrożenie danych biometrycznych, w tym w szczególności na dostosowanie biur paszportowych do wydawania paszportów, w wysokości 5 500 tys. zł oraz w części 17 – Administracja publiczna, w wysokości 2 500 tys. zł (wydatki bieżące) na zakup usług związanych z wydawaniem paszportów biometrycznych.

Ponieważ zgodnie z art. 5 projektu ustawy o paszportach każdy obywatel ma prawo do otrzymania dokumentu paszportowego, a nie obowiązek jego posiadania – nie można precyzyjnie ustalić ile osób z tego prawa skorzysta; tym samym trudno oszacować, jakie będą wpływy do budżetu państwa z tytułu opłat paszportowych.

Dla przykładu można wskazać, że w 2005 r. organy paszportowe wydały 1 330 387 paszportów i wpływy do budżetu państwa z tytułu opłat paszportowych i skarbowych wyniosły 100 777 000 zł. Wydatki z budżetu państwa na zakup wydanych książeczek dokumentów paszportowych wyniosły 45 100 130 zł; tym samym faktyczne wpływy budżetu państwa z tytułu opłat paszportowych i skarbowych za wydanie paszportów w kraju w 2005 r. wyniosły około 55 677 000 zł.

4. Wpływ aktu na sytuację społeczną

Brak wpływu.

5. Wpływ aktu na rynek pracy

Brak wpływu.

6. Wpływ aktu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Brak wpływu.

7. Wpływ aktu na sytuację i rozwój regionalny

Brak wpływu.